

Na podlagi 7. odstavka 27. člena Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (Uradni list RS, št. 63/16 in 130/22) nadzorni odbor AIPA, k.o. skupščini AIPA, k.o. posreduje

POROČILO O DELU NADZORNEGA ODBORA AIPA, k.o. v letu 2024

Nadzorni odbor je svoje delo opravljal skladno s pooblastili in pristojnostmi, določenimi z zakonskimi predpisi in s statutom AIPA, k.o., sprejetim na skupščini dne 18. 12. 2019 (s spremembami z dne 20. 7. 2021, 29. 9. 2021 in 16. 12. 2022).

V letu 2024 so bili člani nadzornega odbora:

- iz vrst izvornih soavtorjev: Klemen Dvornik in Matevž Luzar;
- iz vrst izvornih izvajalcev: Nika Rozman in Maja Sever;
- iz vrst izvornih filmskih producentov: Danijel Hočevar in Tina Smrekar (predsednica).

Na seji skupščine dne 7. 6. 2024 sta bila iz vrst filmskih producentov za člana nadzornega odbora imenovana Danijel Hočevar in Tina Smrekar; 3-letni mandat sta nastopila 7. 10. 2024.

Na seji nadzornega odbora dne 10. 10. 2024 je bila za predsednico nadzornega odbora ponovno imenovana Tina Smrekar.

Delovanje nadzornega odbora in obseg preverjanja vodenja kolektivne organizacije v letu 2024

V letu 2024 je bilo sklicanih 9 sej nadzornega odbora (72. do 80. seja), vse so bile redne.

Nadzorni odbor je na sejah skladno z zakoni in internimi akti AIPA, k.o. nadziral poslovodstvo pri vodenju poslov AIPA, k.o. ter spremljal izvajanje sprejetih sklepov skupščine. V okviru svojih nalog in pristojnosti je obravnaval v nadaljevanju povzete vsebinske sklope kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic na AV področju.

Nadzorni odbor je redno mesečno spremljal poslovanje AIPA, k.o. in se seznanjal s tekočim finančnim poslovanjem, v okviru katerega je preverjal potek zbiranja in realizacijo zbranih avtorskih honorarjev in nadomestil ter celotne ustvarjene stroške in odhodke. Tekoče mesečno se je seznanjal tudi s podatki o članstvu, poteku delitev, mednarodnem sodelovanju, stanjem pravnih zadev, poslovanjem namenskih skladov ter sejami SPOT. V okviru rednega poročanja o poslovanju je moralo poslovodstvo AIPA, k.o. nadzornemu odboru dodatno osvetliti preseganje plana v segmentu stroškov. Poslovodstvo je zadovoljivo in prepričljivo pojasnilo, da so nenačrtovani stroški nastali predvsem zaradi (1) novega vala pravnih sredstev proti AIPA, k.o. (2) povečanega obsega aktivnosti, povezanih s pripravami na kolektivno upravljanje novih pravic, v sklopu katerih so bile opravljene tudi obsežne študije in analize, nujne za izhodiščna pogajanja z reprezentativnimi združenji uporabnikov in določitev primerne tarife.

V okviru opravljanja rednega nadzora se je seznanil tudi z manjšo rastjo zbranih sredstev iz naslova avtorskih honorarjev in nadomestil od načrtovane. Do zamude rasti prihaja, ker (1) je bilo kar 12 dovoljenj za kolektivno upravljanje izdanih šele v januarju in februarju 2024, torej 15 oz. 16 mesecev po vložitvi vloge, (2) AIPA, k.o. ne more zadostiti zakonskim pogojem za objavo začasne tarife oz. ne more enostransko določiti tarife. Za vsako od oblik uporabe mora z reprezentativnim združenjem uporabnikov skleniti skupni tarifni sporazum, in šele če do njega v petih mesecih od začetka pogajanj ne pride, lahko katerakoli stran pisno zahteva, da primerno tarifo določi Svet za avtorsko pravo. Nadzorni odbor se je strinjal, da poslovodstvo pripravi vse podlage za določitev tarife na kateregakoli od zakonsko dopustnih načinov.

Nadzorni odbor je v letu 2024 sprejel nov poslovnik.

V okviru nalog in pooblastil, ki mu jih dajeta zakon in statut, je nadzorni odbor preveril letno poročilo za leto 2023 ter o tem sestavil poročilo. Ker po skrbni in natančni preveritvi revidiranega letnega poročila 2023 nanj ni imel pripomb, je o svoji preveritvi sestavil poročilo in poročal skupščini AIPA, k.o.

V letu 2024 je nadzorni odbor dejavno spremljal pridobivanje novih dovoljenj za kolektivno upravljanje za vse tri kategorije imetnikov pravic, torej tudi pozive pristojnega organa k dopolnitvi vlog ter odgovore AIPA, k.o. Večkrat je opozoril na dolgotrajnost postopkov (vloga, pozivi pristojnega organa k dopolnitvi, proces in dokumentacija dopolnjevanja s strani AIPA, k.o.) ter podprl prizadevanja poslovodstva, da se dovoljenja za pravice iz ZASP-I kar najhitreje pridobijo. Pristojni organ je v januarju 2024 izdal dovoljenja za izvajalce in filmske producente, v februarju 2024 pa še za soavtorje, a le za del pravic. Nadzorni odbor je spremljal razvoj dogodkov in napore poslovodstva za pridobitev dovoljenj za kolektivno upravljanje še ostalih 4 pravic soavtorjev (javno predvajanje z videogrami, javno prikazovanje, sekundarno radiodifuzno oddajanje, radiodifuzno oddajanje). A pristojni organ je šele tik ob koncu leta 2024 izdal seznanitev z dejstvi in okoliščinami, kar kaže na njegov nerazumno odklonilen odnos do izdaje dovoljenj.

V okviru odnosov z uporabniki AV del se je nadzorni odbor sproti seznanjal s preliminarimi pogovori o sklenitvi skupnih tarifnih sporazumov, ki so potekali med poslovodstvom in reprezentativnimi združenji uporabnikov (domačimi in tujimi, pač glede na vrsto uporabe del in izvedb). Zaznati je bilo negativni odnos uporabnikov do sklepanja novih sporazumov, izkazan zlasti v zavlačevanju pogovorov, pa naj gre za gospodarske in obrtne zbornice ali za kako drugače organizirane uporabnike.

Nadzorni odbor se je sproti seznanjal s sklepanjem sporazumov o vzajemnem zastopanju s tujimi kolektivnimi organizacijami. V letu 2024 je bilo podpisanih devet novih sporazumov, in sicer s kolektivnimi organizacijami iz Avstralije, Afrike, Južne Amerike in Evrope. Seznanil se je tudi s potekom pogajanj s sestrskimi organizacijami iz Združenih držav Amerike.

AIPA, k.o., je bila v preteklem letu zelo dejavna v okviru mednarodnih krovnih organizacij, kot so SAA, SCAPR, AEPO-ARTIS in CISAC. Ključno vlogo pa je odigrala tudi na področju regionalnega sodelovanja kolektivnih organizacij v naši regiji, kar

je nujno zaradi obsežne uporabe del iz repertoarja AIPA, k.o., prav na tem območju.

Na strani uporabnikov na mednarodni ravni pa se poslovodstvo sooča z izzivom odziva globalnih spletnih platform, saj v 2024 še ni prišlo do uvodnih tarifnih pogajanj, četudi sta bila razjasnjena pravna podlaga in koncept kolektivnega upravljanja v Sloveniji. Do večjega napredka pri tarifnih pogajanjih v letu 2024 še ni prišlo, saj je slovenski repertoar na tujih platformah razmeroma šibko zastopan, kar zmanjšuje interes in intenzivnost pogajanj s strani tovrstnih globalnih ponudnikov.

Glede na svoje pristojnosti je nadzorni odbor obravnaval morebitne spremembe statuta AIPA, k.o., vezane na pobudo za dajanje soglasij k poslom, katerih vrednost presega 20.000 EUR. Predlog, ki ga je nadzorni odbor pripravil, je poslovodstvo uvrstilo na sejo skupščine, kjer pa je bil predlog sklepa umaknjen.

V okviru nadzora namenskih skladov je spremljal izvajanje vplačil in izplačil glede na sklepe skupščine, še posebej vestno pozive, ki jih je AIPA, k.o. objavila v posvetovanju s SPOT. Pri tem ni ugotovil nobenih odstopanj in/ali zastojev.

Seznanil se je s stanjem dveh blagovnih znamk AIPA, k.o. – ene zaradi ugovora tretje osebe ni bilo mogoče zaščititi, pri drugi pa je bila kršena uporaba s strani tretje osebe.

Pojasnila je dobil tudi glede tesnejšega sodelovanja nekaterih domačih kolektivnih organizacij – cilj sta zlasti znižanje stroškov kolektivnega upravljanja ter poenostavitev plačil uporabnikov. V tej smeri že potekata projekta skupna položnica in enoten portal za prijavo uporabnikov. Nadzorni odbor je prizadevanja poslovodstva podprl.

Nadzorni odbor je v letu 2024 zagotavljal odgovoren nadzor poslovodstva pri vodenju poslov kolektivne organizacije in spremljal izvajanje sprejetih sklepov skupščine.

Tina Smrekar,
predsednica Nadzornega odbora AIPA, k. o.

Ljubljana, 5. 5. 2025